

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร เป็นลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (research and development : R & D) ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (research) : ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
- ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (development) : ผลการพัฒนาหลักสูตร
- ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (research) : ผลการทดลองใช้หลักสูตร
- ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (development) : ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (research) : ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)

1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) มีแนวทางการพัฒนามีแนวทางการพัฒนานบนพื้นฐานของการให้ คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยยึดหลัก "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" และได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า มุ่งพัฒนาสู่สังคมที่เข้มแข็งและคุณภาพเพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทยที่ยั่งยืน พัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น ปลุกฝังด้านวัฒนธรรมที่ดีงาม พัฒนาองค์ความรู้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ อย่างเป็นระบบภายใต้การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและภาคประชาชน เพื่อปรับแนวทางของเศรษฐกิจและสังคมไทยให้มีความสมดุลและยั่งยืนให้สอดคล้องเข้าสู่ทิศทาง "เศรษฐกิจพอเพียง"

ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงความสอดคล้องให้สนองความต้องการตามนโยบายการจัดการศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 10 ที่จำเป็นต้องมีหลักสูตรแม่บท เป็นข้อกำหนดจุดหมายที่จะพัฒนาคนให้มีความเจริญงอกงามในทุกๆด้านและเป็นไปตามทิศทางที่การศึกษากำหนดไว้ โดยหลักสูตรเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีบทบาทในการจัดการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยโรงเรียนสามารถจัดรายวิชาให้นักเรียนเลือกเรียนอย่างหลากหลายตามสภาพและทรัพยากรในท้องถิ่นนั้นๆ และสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนได้ สามารถปรับหรือพัฒนาเนื้อหา กิจกรรมในหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองและท้องถิ่น โดยให้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ คุณค่า ศิลปหัตถกรรมของท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้

ผู้เรียนรู้จักท้องถิ่นของตนเอง เกิดความรักความภูมิใจในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน อันนำไปสู่ให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขร่วมมือและแข่งขันในระดับสากลในบริบทของสังคมไทย

1.2 ผลการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 7 ระบุว่าในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จัก รักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรา 27 วรรคหนึ่งได้กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและมาตรา 27 วรรคสอง ให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ ในการวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีวัฒนธรรมและจริยธรรมแห่งความเป็นไทยในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ผลการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 สรุปได้ว่า การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยีช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสามารถในการจัดการ การวางแผน การออกแบบ สามารถนำความรู้เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีวิธีการใหม่ ๆ พัฒนาคุณภาพของงาน ตลอดจนเพื่อความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต สามารถประกอบอาชีพได้ และได้กำหนดให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ มุ่งเน้นด้านกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพให้เป็นการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

1.3 ผลการศึกษาหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ผลการศึกษาหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า หลักสูตรมีความสำคัญที่ช่วยพัฒนาและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แก้ไขทัศนคติความรู้หรือความชำนาญให้ดีขึ้น โดยการได้นำเอาวิธีและการปฏิบัติจากกิจกรรมต่าง ๆ ตามหลักการ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงอันก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริง แล้วสามารถนำเอาความรู้ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข แล้วพัฒนาสู่อาชีพที่สุจริต ปรับปรุงพฤติกรรมที่ดีที่สังคมต้องการได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุขตลอดไป องค์ประกอบของหลักสูตรควรประกอบด้วย วิสัยทัศน์ หลักการ สาระ การวัดผลและประเมินผล ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้

1.4 ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร

ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่าหลักสูตรประกอบด้วย ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร กระบวนการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร พบว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้ในการจัดการศึกษาและในการพัฒนาหลักสูตรส่วนใหญ่มีการพัฒนาหลักสูตรเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร และ 4) การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้การพัฒนาหลักสูตรทั้ง 4 ขั้นตอนดังกล่าวแล้วข้างต้นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และเจตคติได้จริง ดังที่ นภาพร เดชบุรัมย์ (2548) ศึกษาเรื่องการสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ โดยใช้กระบวนการความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกันทรวิชัย และชุมชนบ้านลุมพุก ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในครั้งนี้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความภูมิใจในผลงาน ชุมชนบ้านลุมพุกมีความภูมิใจที่ได้ร่วมมือในการจัดการศึกษาและเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน ส่งผลให้การจัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นประสบความสำเร็จ สุดใจ รอดสุวรรณ (2549) ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเรื่องพืชสมุนไพรในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คณะแผนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังทดลอง

ใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนทดลองใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านทักษะการปฏิบัติงานร่วมกันมีผลดี และด้านเจตคติต่อพืชสมุนไพรในท้องถิ่น พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ และหลักสูตรควรปรับปรุงเรื่องระยะเวลาในการสอนให้มีคาบยืดหยุ่น และสอดคล้องกับเนื้อหา พระธัญวรัตน์ โจนลายดา (2549) ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การสานตะกร้าพลาสติก ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรท้องถิ่น ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก แผนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของจิราณัฐพันธ์ พึ่งอ่อน (2550) ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดดอนสมอ อำเภอกาบัง จังหวัดสิงห์บุรี โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น 2) ผลการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย ความสำคัญ วิสัยทัศน์ คุณภาพผู้เรียน สาระ คำอธิบายรายวิชาขอบข่ายเนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตร นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจ ปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว 4) ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร และเจตคติต่อการใช้หลักสูตรภาพรวมในระดับมาก และงานวิจัยของจำลอง น้าพา (2550) ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแค "สรีรกายพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังทดลองใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนทดลองใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการปฏิบัติกิจกรรมนักเรียนมีความสนใจ ด้านความพึงพอใจนักเรียนส่วนใหญ่พึงพอใจต่อหลักสูตร

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงและเจตคติได้จริง เป็นอีกทางหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความสามารถและประสบความสำเร็จได้

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุวรรณตะไค่ 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี 3 คน ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2 คน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 คน ผู้ปกครอง 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน ซึ่งได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไป ความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาในการ

พัฒนาหลักสูตรหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 การนำเสนอมีดังนี้

1. สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
2. ความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
3. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุวรรณคະໄລ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่การงาน ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์การอบรมหรือสัมมนาหรือเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรใช้ในการจัดการเรียนรู้การสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	10	50.00
หญิง	10	50.00
รวม	20	100.00
อายุ		
30-40	-	-
41-50	10	50.00
51-60	10	50.00
รวม	20	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	16	80
ปริญญาตรี	3	15
ปริญญาโท	1	5
ปริญญาเอก	-	-

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รวม	20	100.00
ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุวรรณตะไค่	1	5.00
ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาและเทคโนโลยี	3	15.00
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	2	10.00
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4	20.00
ผู้ปกครอง	10	50.00
รวม	20	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
10-20 ปี	4	20.00
21-30 ปี	12	60.00
31-40 ปี	4	20.00
41-50 ปี	-	-
รวม	20	100.00
ประสบการณ์การอบรมหรือสัมมนาหรือเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรงานจักสานที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน		
เคย	4	40.00
ไม่เคย	16	60.00
รวม	20	100.00

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเพศหญิงและเพศชายเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 อายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.00 ด้านการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.00 ด้านตำแหน่งหน้าที่การงานส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ด้านประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.00 ด้านประสบการณ์การอบรมหรือสัมมนาหรือเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 60.00

2. ผลการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ผู้ให้

สัมภาษณ์เห็นด้วย โดยให้เหตุผลถึงการพัฒนาหลักสูตรว่า 1) เพื่อเป็นทิศทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน 2) เพื่อได้หลักสูตรที่เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่น 3) เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้และอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมงานจักสานให้คงอยู่ตลอดไป

2.2 ผลการวิเคราะห์ถึงการดำเนินการในการพัฒนาหลักสูตรพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงพัฒนาทุกสิ้นปีการศึกษา ให้มีการพัฒนาให้ต่อเนื่องกันไป และหลักสูตรควรเป็นแบบสาระเพิ่มเติม

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านการส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่นแก่นักเรียน พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี และควรสนับสนุนด้านความรู้ ควบคู่กับการปฏิบัติจริงและควรจัดหาวิทยากรที่มีความสามารถมาให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนในโรงเรียน

2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่นสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3

2.4.1 ด้านเนื้อหา ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าเป็นเนื้อหาควรปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับกาลเวลา แต่ยักรักษาคุณค่าศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่นไว้

2.4.2 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นต้องมีความหลากหลายรูปแบบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมให้ความรู้ จัดพาไปแหล่งเรียนรู้ เน้นการปฏิบัติจริง

2.4.3 การวัดและประเมินผล ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าการวัดผลตามสภาพจริง แนวทางในการวัดและประเมินผลนั้นต้องหลากหลายรูปแบบทั้งด้านความรู้ ความสามารถความชำนาญ และเครื่องมือที่หลากหลายรูปแบบด้วย เช่น แบบสังเกต

3. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ในการจัดกิจกรรมหรือการพัฒนาหลักสูตร ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่พบคือ เวลาในการจัดเมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เอื้ออำนวย ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังต้องการให้บุตรหลานเรียนแต่ทฤษฎี ไม่ให้ปฏิบัติ กลัวเสียเวลาเรียนในด้านวิชาการ วิชาที่สอบเรียนต่อไม่ใช่กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการเรียน นักเรียนไม่ค่อยนำผลไปใช้ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ค่อยมีเวลาให้ความร่วมมือ พร้อมกันนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ยังชี้แนะแนวทางแก้ไขว่า ควรใช้เวลาในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์เรียนควบคู่กับเวลาเรียนปกติ และ

ควรส่งเสริมให้ชุมชนร่วมกันปลูกต้นไม้เพิ่มในท้องถิ่นเพื่อร่วมกันอนุรักษ์งานจักสานของเล่นให้อยู่คู่ท้องถิ่นตลอดไป

สรุปได้ว่า ในการพัฒนาหลักสูตรจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ควรเน้นให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ที่ได้รับ ให้เป็นผู้ที่มีความรักในท้องถิ่น รู้คุณค่าในศิลปหัตถกรรม นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในครอบครัว ชีวีตประจำวัน และเป็นพื้นฐานของอาชีพที่สุจริต เป็นผู้ที่อยู่ในชุมชน สังคม ประเทศชาติได้อย่างมีความสุขตลอดไป

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการสอบถามนักเรียน

การสอบถามสถานภาพทั่วไป ความต้องการ เพื่อพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งการนำเสนอมีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

2. ความต้องการในการเรียนหลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 และรูปแบบการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 ความต้องการในการเรียนรู้งานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 และรูปแบบการจัดกิจกรรมการจัดการเรียน การสอน

2.2 ความต้องการให้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับงานจักสานของเล่น หรือไม่

2.3 นักเรียนต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนงานจักสานของเล่น ในลักษณะอย่างไร

2.4 นักเรียนต้องการให้มีการวัดผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างไร

2.5 นักเรียนต้องการเรียนเรื่องใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับงานจักสานของเล่น

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

1. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสุวรรณตะไค่ จำนวน 30 คน โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระยะเวลาที่เข้ามาศึกษาในโรงเรียน อาชีพผู้ปกครอง ประสิทธิภาพในการเข้ารับการพัฒนา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และค่าร้อยละ ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	14	46.67
	หญิง	16	53.33
	รวม	30	100.00
2. อายุ			
	10 ปี	10	33.33
	11 ปี	10	33.33
	12 ปี	10	33.33
	รวม	30	100.00
3. ระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี			
	1-4 ปี	-	-
	5-8 ปี	-	-
	9-12 ปี	30	100
	รวม	30	100.00
4. อาชีพของผู้ปกครอง			
	รับราชการ	2	6.97
	เกษตรกรรม	22	73.30
	ค้าขาย	2	6.67
	รับจ้าง	4	13.33
	ไม่ได้ทำงาน	-	-
	รวม	30	100.00
5. นักเรียนเคยมีความรู้หรือมีประสบการณ์ในงานจักสานของเล่นหรือไม่			
	เคย	4	13.33
	ไม่เคย	26	86.67
	รวม	30	100.00

จากตาราง 9 พบว่า ข้อมูลทั่วไปส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.33 อายุส่วนใหญ่อยู่ที่อายุ 10 - 12 ปี ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีระยะเวลา 9-12 ปี

อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 73.30 ด้าน
ประสบการณ์ในงานจักสานของเล่นส่วนใหญ่ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 86.67

2. ความต้องการในการเรียนและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร งานจักสานของเล่น สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3

จากการสอบถามความต้องการในการเรียนรู้งานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้
อาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 รูปแบบการจัดกิจกรรมการจัดการเรียน
การสอน ความต้องการให้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับงานจักสานของเล่น และ
ความต้องการให้มีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนงานจักสานของเล่น ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความต้องการในการเข้ารับการเรียนหลักสูตรงานจักสาน ของเล่น		
ต้องการ	27	90.00
ไม่ต้องการ	3	10.00
2. นักเรียนต้องการให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับ งานจักสานของเล่น		
ต้องการ	30	100
ไม่ต้องการ	-	-
3. นักเรียนต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องงาน จักสานของเล่นอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เชิญวิทยากรมาสอน	30	100
ประกวดบทความ คำขวัญ	9	30.00
วาดภาพสิ่งประดิษฐ์	21	70.00
จัดการอภิปรายโต้แย้ง	7	23.33
เล่นเกม	30	100
แข่งขันตอบปัญหา	15	50.00
จัดประกวดโครงงานการอนุรักษ์งานจักสานของเล่น	20	66.67
จัดทัศนศึกษาแหล่งทำงานจักสาน	20	66.67
ชุมนุมอนุรักษ์งานจักสาน	15	50.00
จัดนิทรรศการ	13	43.33

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ		จำนวน	ร้อยละ
ปฏิบัติจริง		27	90.00
อื่นๆระบุ		-	-
4. นักเรียนต้องการให้มีการวัดผลและประเมินผลจากการจัดการเรียนการสอน อย่างไร			
การปฏิบัติจริง		30	100.00
การทดสอบ		25	83.33
แฟ้มสะสมผลงาน		5	16.67
การสอบถาม		7	23.33
การสัมภาษณ์		12	40.00
การสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน		24	80.00
ตรวจผลงาน		26	86.67
นักเรียนประเมินตนเอง		20	66.67
อื่นๆโปรดระบุ		-	-
5. นักเรียนต้องการเรียนเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
ประวัติความเป็นมา ความสำคัญ คุณค่าของงานจักสาน		22	73.33
ความหมาย ประเภทของงานจักสาน		25	83.33
วัสดุในการทำงานจักสาน		20	66.67
อุปกรณ์ในการทำงานจักสาน		18	60
การคิดราคาต้นทุน ราคาขายของผลผลิต		22	73.33
การบรรจุภัณฑ์			
6. ของเล่นอะไรบ้างที่นักเรียนต้องการจักสาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
การสานงู		22	73.33
การสานนก		20	66.67
การสานปลาตะเพียน		23	76.67
การสานตุ๊กแตน		25	83.33

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การสานกัณฑ์	12	40
การสานตะกร้อ	18	60
อื่นๆระบุ	-	-

จากตาราง 10 พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการในการเรียนหลักสูตรงานจักสานของเล่น ต้องการในการให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนต้องการ ส่วนใหญ่มีความต้องการสอนด้วยวิธีเล่นเกม คิดเป็นร้อยละ 100 เชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความชำนาญมาสอน และฝึกปฏิบัติจริง คิดเป็นร้อยละ 100 วิธีการวัดผลประเมินผลที่นักเรียนต้องการ ส่วนใหญ่ต้องการวัดผลตามสภาพจริง คิดเป็นร้อยละ 90 การสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน ตรวจผลงาน นักเรียนประเมินตนเอง เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการเรียนนักเรียนต้องการเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ประวัติความเป็นมาของงานจักสาน คิดเป็นร้อยละ 73.33 วัสดุที่ใช้ในงานจักสาน คิดเป็นร้อยละ 66.67 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานจักสาน คิดเป็นร้อยละ 60.00 การบรรจุภัณฑ์ การคิดราคาจำหน่ายของผลงาน คิดเป็นร้อยละ 73.33 และนักเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการในการการสานตักแตน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมาสานงู สานปลาตะเพียน และสานนก

สรุปได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความต้องการให้สอนด้วยวิธีเล่นเกม การปฏิบัติจริง วิธีการวัดผลประเมินผลที่นักเรียนต้องการ ส่วนใหญ่ต้องการวัดผลตามสภาพจริง การสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน ตรวจผลงาน นักเรียนประเมินตนเอง เนื้อหาสาระเรื่องที่ต้องการเรียนนักเรียนต้องการเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ประวัติความเป็นมาของงานจักสาน วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานจักสาน และการสานงู การสานนก การสานตักแตน การสานปลาตะเพียน การบรรจุภัณฑ์ การคิดราคาจำหน่ายของผลงาน

ตอนที่ 4 ผลจากการสนทนากลุ่ม โดยวิเคราะห์จาก 1) สถานภาพและข้อมูลทั่วไป 2) ความต้องการ ความจำเป็น ขอบข่ายเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องการพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 (ฉบับร่าง) 3) ข้อเสนอแนะอื่นๆ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนวัดสุวรรณตะโล 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี 2 คน คณะกรรมการ

การศึกษารุ่นพื้นฐาน 2 คน กำนัน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน 1 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ภูมิปัญญาท้องถิ่น 1 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน พบว่าส่วนใหญ่ผู้ร่วมสนทนากลุ่มเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 80 ด้านอายุส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มอายุระหว่าง 40 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 80 ด้านการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 50

4.2 ความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมพบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สมควรให้มีการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียน ในโรงงานจักสาน เพราะต้องการให้อนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น ต้องการให้พัฒนาหลักสูตรในแบบสาระเพิ่มเติม และควรให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เพราะต้องการให้ผู้มีความรู้ความสามารถได้ถ่ายทอดประสบการณ์ ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในตนเองสู่บุตรหลานทำให้เกิดความภาคภูมิใจ นักเรียนได้รับความรู้ความสามารถโดยตรงจากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ และการเรียนการสอนในปัจจุบันนั้นเน้นให้โรงเรียน ชุมชน ร่วมกันจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน

4.3 ด้านเนื้อหาของหลักสูตรงานจักสานของเล่น โดยภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรจัดเนื้อหาสาระตั้งแต่เริ่มต้นของประวัติศาสตร์ของการทำงานจักสาน ความสำคัญ ประเภทของงานจักสาน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานจักสาน การสานของเล่นเด็กชนิดต่างๆโดยใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น การบรรจุภัณฑ์ การทำบัญชี คิคราคาดันทุน กำไร ราคาจำหน่ายของผลผลิต

4.4 ด้านองค์ประกอบของหลักสูตร โดยภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรยึดหลักหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2544 เป็นแกนหลักและตามแบบหลักสูตรท้องถิ่น แต่ให้กระชับ และยึดหลักการของท้องถิ่นตนเอง โดยประกอบด้วย ความสำคัญ วิสัยทัศน์ หลักการ คุณภาพผู้เรียน การวัดผลประเมินผล ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้

4.5 ด้านหลักการและแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น ลักษณะของการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ลักษณะของหลักสูตรงานจักสานของเล่น ควรอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและเทคโนโลยี โดยเป็นสาระเพิ่มเติม วิชางานประดิษฐ์ และเห็นด้วยกับการพัฒนาหลักสูตรโดยสอบถามความต้องการจากบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและเทคโนโลยี คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ปกครองนักเรียน เห็นด้วยกับการศึกษาขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เห็นด้วยกับการสรุปแนวคิดและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรจากนักการศึกษาหลายๆคน ในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง จุดประสงค์ การวัดและประเมินผล

4.6 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรจัดกิจกรรมในลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้

ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งทฤษฎี และปฏิบัติจริง ควรเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมกับครูในโรงเรียน โดยการสาธิตและร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับนักเรียน เห็นควรให้เรียนงานจักสานของเล่นทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ โดยใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น ของจริง ใบงาน ใบความรู้ ด้านปัญหาและอุปสรรคโดย ภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ไม่น่ามีปัญหา อาจมี ปัญหาด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่มีเวลาให้ได้เต็มที่ ด้านผลงานงานจักสานของเล่น นักเรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงเพราะวัยของนักเรียนยังต้องการเล่น และงานจักสาน ของเล่นเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมในระดับช่วงชั้นที่ 2 ด้านการวัดผลประเมินผลโดยภาพรวม พบว่าผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรวัดผลและวัดผลตาม สภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย โดยการสังเกตพฤติกรรม การตรวจผลงานหรือชิ้นงาน โดยให้ ครู ภูมิปัญญาท้องถิ่นและตัวผู้เรียนเป็นผู้ประเมิน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

4.7 ด้านปัญหาและอุปสรรค โดยภาพรวมพบว่าทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ด้านความรู้ โรงเรียนและครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจกระบวนการจัดทำหลักสูตร ควรจัดให้มีการ ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้หรือข้อมูลข่าวสาร ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ได้จัดทำและทดลองใช้แล้ว ด้านเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บางครั้งทางโรงเรียนมีกิจกรรมอื่นเข้ามาแทรก ในช่วงการจัดการเรียนการสอน ทำให้ขาดความต่อเนื่องของเนื้อหา ทำให้ครูไม่สามารถจัด กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามเวลาทุกครั้ง

จากการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสนทนากลุ่ม สรุปได้ว่าบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของวิทยากรภายนอก ร่วมกับครูผู้สอน มี เนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียน เน้นทฤษฎี และปฏิบัติควบคู่กันไป และมีการวัดผลอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (development) : ผลการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 (ฉบับร่าง) โดยนำ ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ศึกษาความต้องการของการพัฒนาหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง และศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ศึกษาสภาพของการและความต้องการ เพื่อจะได้จัดเตรียมเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียน และผลการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นข้อมูล เบื้องต้นสำหรับแนวทางในการกำหนดหลักสูตรฉบับร่าง ทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล และประเมินผล ตรวจสอบความสอดคล้องประกอบไปด้วย ความสำคัญ วิสัยทัศน์ หลักการ คุณภาพผู้เรียน การวัดผลประเมินผล ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ การดำเนินการสร้างหลักสูตรฉบับร่างแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1)การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง 2)การประเมินหลักสูตรฉบับร่าง 3) การปรับปรุงหลักสูตร ฉบับร่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทั้งขอคำแนะนำ จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล ตรวจสอบความสอดคล้องประกอบไปด้วย ความสำคัญ วิสัยทัศน์ หลักการ คุณภาพผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้

ความสำคัญ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีวัฒนธรรมและจริยธรรมแห่งความเป็นไทยในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นหลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและเทคโนโลยี (สาระเพิ่มเติม)งานประดิษฐ์ จึงเน้นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานจักสาน ทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการมาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสม คำนึงการสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือวิธีการใหม่ๆ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่า และมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมพื้นฐาน ได้แก่ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทนและมีจิตสาธารณะ อันจะนำไปสู่การให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมมือและแข่งขันในระดับสากลในบริบทของสังคมไทย

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ของหลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและเทคโนโลยี (สาระเพิ่มเติม) งานประดิษฐ์ เป็นสาระที่เน้นกระบวนการทำงาน พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่าเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สุจริตในอนาคต เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจาก การบูรณาการ ความรู้ ทักษะ และความดี ที่หลอมรวมกันจนก่อเกิดเป็นคุณลักษณะของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษา งานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี(สาระเพิ่มเติม) เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการจัดการ การศึกษาของประเทศ จึงกำหนดหลักสูตรงานจักสานของเล่น ซึ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้สาระ เพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี งานประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนช่วง ชั้นที่ 2 ไว้ดังนี้

1. เป็นการจัดการศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมให้เหมาะสมตามสภาพและความ ต้องการของท้องถิ่น
2. เสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรม
3. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สู่การนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน
4. เป็นหลักสูตรจากการที่มีท้องถิ่นมีส่วนร่วม จึงสามารถยืดหยุ่นได้ทั้งสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาควบคู่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และคุณภาพของ ผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

คุณภาพของผู้เรียน

หลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานจักสานของเล่น
2. มีทักษะในการทำงาน การแสวงหาความรู้ เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ สามารถทำงานอย่างมีกลยุทธ์ สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่
3. มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน รักการทำงาน ประหยัด อดออม ตรงต่อเวลา เอื้อเฟื้อ เสียสละและมีวินัยในการทำงาน เห็นคุณค่าความสำคัญของงานและอาชีพสุจริต ตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

1. วัดและประเมินผลทั้งความรู้ ทักษะกระบวนการ ผลงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประเมินตามสภาพที่เป็นจริง
2. วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ และวัดและประเมินผลตามความเป็นจริง และประเมินผลภายใต้ข้อมูลที่มีอยู่โดยใช้แบบสังเกตเกณฑ์การวัดตามแบบของรูปคในการปฏิบัติงาน
3. ทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในเรื่องงานจักสานของเล่นก่อนและหลังเรียนใช้แบบสังเกตในการประเมินด้านผลการปฏิบัติงาน วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใช้แบบประเมินตนเอง

สื่อการเรียนและแหล่งการเรียนรู้

1. ตัวอย่างของจริงงานจักสานของเล่น
2. เอกสารคำราเกี่ยวกับงานจักสาน
3. ใบความรู้
4. ใบงาน
5. รูปภาพ
6. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. เครื่องมือที่ใช้ในงานจักสาน เช่น กรรไกร ที่กรีดใบตาล คัดเตอร์
8. วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่น เช่น ใบลาน ใบตาล
9. คอมพิวเตอร์

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ประโยชน์ วิธีการ ขั้นตอนกระบวนการทำงาน สามารถทำงานตามขั้นตอน เลือก ใช้ เก็บ ป่ารุง รักษา วัสดุอุปกรณ์ ทำงานตามขั้นตอนคิดต้นทุน กำไร กำหนดราคาขาย ในผลงานการทำงานจักสานของเล่น ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม อดทน สามัคคี ตรงต่อเวลา

ใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธีสามารถวิเคราะห์งานวางแผนการดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามแผนและประเมิน การดำเนินงาน สามารถทำงานในฐานะผู้นำ สมาชิกกลุ่ม และสร้างสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่ม สามารถค้นคว้ารวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานจากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยวิธีการต่างๆ สามารถวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา และแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม มีความตั้งใจเอาใจใส่และทำงานจนสำเร็จ พอใจและยอมรับการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุขมีกิจนิสัยในการทำงานด้วยความประณีต รอบคอบ ปลอดภัย

เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการจักสานของเล่นต่างๆ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ต่างๆที่มีในท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้เกี่ยวกับการจักสาน เลือกแบบและหรือออกแบบเป็นงานจักสานเป็นของเล่น ผลสำเร็จของงาน สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน และพัฒนาสู่อาชีพที่สุจริตได้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายประวัติความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ประเภทที่เกี่ยวข้องกับงานจักสานได้
2. อธิบาย ขั้นตอนการจักสานได้
3. เลือก ใช้ เก็บ บำรุงรักษาวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ในงานจักสานได้อย่างเหมาะสม
4. มีความคิดริเริ่มใหม่ๆ ออกแบบสร้างสรรค์ในการทำงาน
5. คำนวณค่าใช้จ่าย คิดต้นทุนกำไร กำหนดราคาขาย จัดจำหน่ายผลผลิตที่ตนเองผลิตได้
6. ศึกษาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยวิธีการต่างๆได้
7. มีความรู้และมีทักษะในการจักสานเป็นของเล่น
8. นำชิ้นงานที่ทำสำเร็จไปบรรจุภัณฑ์ และใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
9. เจตคติที่ดีต่อการจักสานของเล่น มีความมุ่งมั่นทำงานจนสำเร็จ เห็นคุณค่าของการทำงานอย่างมีความสุขและมีกิจนิสัยในการทำงานด้วยความประณีต
10. วางแผนการดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามแผน ทำงานอย่างมีคุณภาพด้วยความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม มุ่งมั่น อดทนสามัคคี มีความรับผิดชอบใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่า และถูกวิธี

การจัดหน่วยการเรียนรู้

หลักสูตรงานจักสานของเล่น ฉบับร่าง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 แสดงการจัดการเรียนในลักษณะของหน่วยการเรียนรู้เรื่องงานจักสานของเล่น ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงการจัดการเรียนในลักษณะของหน่วยการเรียนรู้เรื่องงานจักสานของเล่น
จำนวน 18 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ทฤษฎี ชั่วโมง	ปฏิบัติ ชั่วโมง
1. ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับงานจักสาน	1. ประวัติความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญของงานจักสาน	2	-
	2. เทคนิคกระบวนการในการเตรียมวัสดุที่ใช้ใน งานจักสานของเล่น	1	-
	3. เทคนิคกระบวนการในการใช้เครื่องมือที่ใช้ ในงานจักสานของเล่น	1	1
2. สร้างสรรค์งานสาน	4. ปลายตะเพียนน้อยคอยเพื่อน	-	2
	5. นกน้อยลอยลม	-	2
	6. ภูน้อยแสนกล	-	2
	7. ตักแตนแสนงาม	-	2
	8. การคัดเลือกผลงานที่ดีและการบรรจุภัณฑ์	1	1
3. การจัดการกับ ผลงาน	9. การทำบัญชี คิตรายจำหน่าย ของผลผลิต	1	1
รวม		6	12
รวมทั้งสิ้น		18	

จากตาราง 11 พบว่า มีหน่วยการเรียนรู้จำนวน 3 หน่วย รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 มี 6 ชั่วโมง เป็นภาคทฤษฎี 4 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 2 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 มี 8 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 8 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 มี 4 ชั่วโมง เป็นภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 2 ชั่วโมง

ผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง

เป็นการประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เป็นผู้ประเมินหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบโครงสร้างหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้ นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ค่าดัชนีความสอดคล้องในการประเมินหลักสูตรงานจักสานของเล่น สำหรับนักเรียนชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า ทุกประเด็นของการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ดังนั้น หลักสูตรงานจักสานของเล่น สำหรับนักเรียนชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (research) : ผลการทดลองใช้หลักสูตร

ผลการทดลองใช้หลักสูตร งานจักสานของเล่น สำหรับนักเรียนชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแบบกลุ่มเดียว โดยได้ทดลองกับนักเรียน โรงเรียนวัดสุวรรณตะไค่ อำเภอสมาชูก จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2552 ภาคเรียนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) เป็นนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณตะไค่ ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 30 คน ผู้ช่วยวิจัยได้ร่วมกันดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดตลอดระยะเวลาใช้หลักสูตรโดยได้ดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ใช้ในการทดลองใช้ ในการจัดการเรียนการสอนสรุปผลได้ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ประเภท ของงานจักสาน ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำของจริงงานจักสานประเภทต่างๆมาให้นักเรียนดู ชักถามถึงประโยชน์ของงานจักสานชนิดต่างๆ และนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ของงานจักสาน มาให้นักเรียนศึกษา แล้วแบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของงานจักสาน ความสำคัญ ประเภทของงานจักสาน นักเรียนรับใบปฏิบัติงานร่วมกันสรุปประวัติความเป็นมาของงานจักสาน ความสำคัญ ประเภทของงานจักสาน ลงในใบปฏิบัติงาน แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาพูด แล้วร่วมกันสรุปอีกครั้ง นักเรียนทำแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นักเรียนไม่กล้าแสดงออก เมื่อออกมาพูดก็ต้องดูใบงานที่สรุป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เทคนิคกระบวนการของงานจักสาน การเตรียมวัสดุที่ใช้ในงานจักสาน ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำวัสดุต่างๆที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น ใบมะพร้าว ใบตาล ใบลาน มาให้นักเรียนศึกษาว่าเป็นวัสดุธรรมชาติที่หาได้ในท้องถิ่นสามารถนำมาสานได้โดยง่าย แล้วแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อศึกษาใบความรู้ เกี่ยวกับเทคนิคการเตรียมวัสดุในการปฏิบัติงาน ครูสาธิตการตากใบตาล นักเรียนเตรียมวัสดุและปฏิบัติงานตามใบปฏิบัติงาน

เมื่อปฏิบัติงานเสร็จแล้ว ส่งตัวแทนออกมาพูดถึง การเลือกใช้วัสดุ การเตรียมวัสดุ การเก็บรักษาวัสดุให้คงทน นักเรียนพูดได้ดีกว่าชั่วโมงแรก เมื่อเสร็จนักเรียนทำแบบประเมินตนเอง ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการใช้ การเก็บรักษาเครื่องมือในงานจักสานของเล่น ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำเครื่องมือชนิดต่างๆมาให้นักเรียนดู ให้บอกชื่อการใช้ การเก็บรักษา ครูสาธิตให้นักเรียนดู นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อศึกษาใบความรู้ และเตรียมปฏิบัติงานตามใบปฏิบัติงาน นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้แล้วปฏิบัติงานตามใบปฏิบัติงานโดยทดลองใช้เครื่องมือ แล้วตัวแทนแต่ละกลุ่มพูดสรุปถึง นักเรียนส่วนใหญ่ใช้เครื่องมืออย่างสนุกสนาน สามารถใช้เครื่องมือได้ถูกต้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องปลาตะเพียนน้อยคอยเพื่อน ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำปลาตะเพียนसानสำเร็จมาให้นักเรียนดู สันทนาถึงประโยชน์ของปลาตะเพียน และประวัติความเป็นมาของการสานปลาตะเพียน แล้วแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยใช้เกมศึกษาคุณลักษณะของปลาตะเพียน วัสดุอุปกรณ์ รูปแบบของการสานปลาตะเพียน แล้วแจกใบงานการสานปลาตะเพียน แนะนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มาร่วมสอนนักเรียน นักเรียนศึกษาการสานจากใบงาน เมื่อไม่เข้าใจมาศึกษาที่วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยครูเป็นผู้สังเกต แนะนำช่วยเหลือที่จำเป็น นักเรียนเก็บอุปกรณ์ ทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน แต่คุณลักษณะในการร่วมกันทำความสะอาดที่นักเรียนยังไม่ร่วมมือกันเท่าที่ควร นักเรียนทำแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แล้วร่วมกันประเมินผลงานการสานกับครู ภูมิปัญญาท้องถิ่น นักเรียนที่สานไม่เรียบร้อยให้ไปสานที่บ้านต่อ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องนกน้อยลอยลม ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดย ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง เจ้านกน้อยและทำท่าตามเพลงอย่างอิสระ ร่วมสันทนาถึงนกในเรื่อง ชื่อของนก คุณลักษณะด้านต่างๆของนก ไข่หวัดนก วิธีป้องกัน แล้วนำผลงานการสานนกสำเร็จรูปมาให้นักเรียนดู แล้วแบ่งกลุ่มเพื่อปฏิบัติงานสานนก แจกใบงานการสานนก พร้อมเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมสอนการสาน เมื่อปฏิบัติงานเสร็จ นักเรียนแต่ละกลุ่มเก็บอุปกรณ์ ทำความสะอาดสถานที่ นักเรียนทำแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แล้วร่วมกันประเมินผลงานการสานกับครู ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชมเชยนักเรียนที่สานได้เรียบร้อยและร่วมกันสรุปถึงการแก้ไขงานที่ไม่สวยงาม พร้อมไปสานที่บ้าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องงูน้อยแสนกล ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดย ให้นักเรียนดูรูปภาพการละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย และให้นักเรียนร่วมกันเล่นการละเล่นพื้นบ้านงูกินหาง นักเรียนร่วมกันเล่นอย่างสนุกสนาน โดยผลัดเปลี่ยนเป็นพ่อกูและแม่กู แล้วนำผลงานการสานงูให้นักเรียนดู สันทนาถึงคุณลักษณะของงู เช่น มีพิษร้ายของงูหากถูกงูกัดต้องปฐมพยาบาลอย่างไร ก่อนส่งโรงพยาบาล แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มโดยคณะเด็กเก่ง อ่อน โดยใช้เกม ครูแจกใบงานขั้นตอนการสานงู และเชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นสาธิต อธิบาย สาธิต

ขั้นตอนการสาธิต นักเรียนสาธิตโดยครูสังเกตพฤติกรรม นักเรียนที่สาธิตเป็นแล้วช่วยเพื่อนที่สาธิตไม่สำเร็จ เมื่อนำผลงานมานำเสนอ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังสาธิตไม่เรียบร้อย ดึงไม่แน่น และยังมีคนที่สาธิตไม่สำเร็จจึงให้ไปสาธิตต่อเมื่อมีเวลาว่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ตึกแค้นแสนงาม ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยทนายชื่อแมลง โดยให้นักเรียนออกมาจับบัตรคำแล้วอ่านคำทนาย นักเรียนคนอื่นทนายนักเรียนทนายกันอย่างสนุกสนาน แล้วให้นักเรียนดูผลงานการสานตึกแค้นสำเร็จรูป สนทนาอภิปรายถึงคุณลักษณะของตึกแค้น เช่น เป็นสัตว์จำพวกโค ประโยชน์ และโทษของตึกแค้น แล้วแบ่งกลุ่มเพื่อปฏิบัติงาน การสานตึกแค้น นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยใช้เกม โดยศึกษาจากใบงาน แล้วเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสาธิตขั้นตอนการสาน นักเรียนปฏิบัติงานสาน ถ้านักเรียนไม่เข้าใจสามารถมาเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ เมื่อสานเสร็จร่วมกันเก็บวัสดุอุปกรณ์ ทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน ทำแบบประเมินตนเองด้านลักษณะที่คุณประสงค์ แล้วนำเสนอผลงานการสานตึกแค้นหน้าชั้นเรียน อภิปรายถึงขั้นตอนการสาน ปัญหาอุปสรรคในการสาน การนำไปใช้ประโยชน์ นักเรียนร่วมกันประเมินผลงาน เพื่อนำผลงานมาแก้ไข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การคัดเลือกผลงานที่ดีและการบรรจุภัณฑ์ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำตัวอย่างผลงานการบรรจุภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ และรูปภาพการบรรจุภัณฑ์ มาให้นักเรียนศึกษา เช่น รูปแบบการใส่ในถุงพลาสติก แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม 5 กลุ่มเพื่อปฏิบัติงาน โดยการเล่นเก็บบัตรรวมกลุ่ม ร่วมกันบอกคุณสมบัติของผลงานงานจักสานที่ดี คือ ต้องดึงเส้นที่สานขัดให้แน่นชิด เส้นที่สานต้องมีความกว้างเท่าๆกัน ไม่ขึ้นรา ขนาดพอเหมาะ แข็งแรง แล้วให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับการบรรจุภัณฑ์ ร่วมวางแผนการบรรจุภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ที่นักเรียนเลือกไว้โดยครูเตรียมวัสดุอุปกรณ์และนักเรียนเตรียมมา นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน และการบรรจุภัณฑ์ของงานจักสานของเส้นที่สานไว้ของแต่ละกลุ่ม โดยให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็น วิจารณ์งานบรรจุภัณฑ์ของแต่ละกลุ่ม เสร็จแล้วนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเก็บวัสดุอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงาน นักเรียนทำแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปและอภิปราย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 การคิดราคาจำหน่ายของผลงาน ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูนำของจริงของผลงานงานจักสาน และรูปภาพการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผลงาน 1 คำบล 1 ผลิตภัณฑ์ ตามสถานที่ต่างๆให้นักเรียนดู สนทนาซักถามนักเรียนถึงผลงานจักสานของเล่นว่าสามารถพัฒนานำไปสู่ผลิตภัณฑ์นั้น ต้องประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง แล้วแบ่งกลุ่มปฏิบัติงาน นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต เรื่องประโยชน์ของการคิดราคาจำหน่ายของสินค้า การคิดต้นทุน กำไร ขาดทุน แล้วร่วมกันสนทนา ซักถาม อภิปราย สรุป นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การคิดราคาจำหน่ายของผลงาน แจกให้สมาชิกร่วมกันศึกษาเสร็จแล้วปฏิบัติงานตามใบปฏิบัติงาน ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้นเกี่ยวกับการคิดราคาจำหน่ายของผลผลิต

นักเรียนร่วมกันคิดหาเหตุผลถึงสถานที่จำหน่ายของผลงานว่าควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง เช่น อยู่ใกล้แหล่งชุมชน เป็นสถานที่ท่องเที่ยว นักเรียนช่วยกันบอกสถานที่ที่เหมาะสมในการจำหน่ายของผลงาน และร่วมกันสรุปอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (development) : ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

1. ผลการประเมินผลการใช้หลักสูตร

ผลการประเมินผลการใช้หลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อเป็นการประเมินหลักสูตรที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีการประเมิน 3 ระยะ คือ 1) การประเมินก่อนการใช้หลักสูตร 2) การประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร และ 3) การประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินผลก่อนการใช้หลักสูตร โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียน (pre - test)
2. การประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร โดยใช้แบบสังเกตผลการปฏิบัติงาน
3. การประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร โดยวัดความรู้หลังเรียน (post - test) และวัดเจตคติต่อการเรียนรู้

สำหรับการนำเสนอผลการประเมินหลักสูตร นำเสนอโดยการเปรียบเทียบผลการประเมินก่อนและหลังการใช้หลักสูตร ประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร ประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร ดังนี้

1.1 การประเมินผลก่อนกับหลังการใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยได้นำผลของการประเมินใช้หลักสูตรซึ่งใช้แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรงานจักสานของเล่น สำหรับนักเรียนชั้นที่ 2 (pre - test) และนำผลของการประเมินหลักสูตร (post - test) มาเปรียบเทียบกับคามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งปรากฏผล ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรงานจักสานของเล่น ก่อนใช้หลักสูตรกับหลังใช้หลักสูตร

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	P-value
ก่อนการใช้หลักสูตร	30	9.60	2.54	40.84	0.00*
หลังการใช้หลักสูตร	30	24.90	1.17		

* $P \leq .05$

จากตาราง 12 พบว่า หลังการใช้หลักสูตรงานจักสานของเล่น สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 สูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

1.2 การประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร

1.2.1 ประเมินผลการปฏิบัติงาน

ผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสุวรรณตะไค่ ระหว่างเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 4 ถึง แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 7 ประกอบด้วยการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ ปรับปรุง โดยอิงเกณฑ์ของรูปรีด มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนนเต็ม 15 คะแนน

คะแนน 12.00 – 15.00 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 8.00 – 11.99 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน 5.00 – 7.99 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ซึ่งแต่ละรายการประเมินจะวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเทียบคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมาย ว่าอยู่ในระดับใด ตามที่กำหนดไว้ แล้วนำเสนอข้อมูลแบบตาราง ซึ่งปรากฏผลตามตาราง 13

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความของผลงานการปฏิบัติงาน

รายการสังเกต	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ผลงานปลาตะเพียนน้อยคอยเพื่อน	13.33	0.80	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ผลงานนกน้อยลอยลม	13.17	0.79	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ผลงานงูน้อยแสนกล	12.77	0.77	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 ผลงานคึกคักแดนแสนงาม	12.77	0.75	ดี
รวม	12.99	0.39	ดี

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนมีผลงานของการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการประเมิน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผลงานปลาตะเพียนน้อยคอยเพื่อน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ผลงานงูน้อยแสนกล และคึกคักแดนแสนงาม

1.2.2 ประเมินระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมิน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้
2. ด้านทักษะการปฏิบัติงาน

3. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผลการประเมินด้านความรู้ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสุวรรณตะไค่ ระหว่างเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 1 ถึง แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 9 ประกอบด้วยการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ ปรับปรุง โดยอิงเกณฑ์ของรูปรีด คะแนนเต็ม 9 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 7.00 – 9.00 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 5.01 – 6.99 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน 3.00 – 5.00 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ซึ่งแต่ละรายการประเมินวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเทียบคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายว่าอยู่ในระดับใดตามที่กำหนดไว้ แล้วนำเสนอข้อมูลแบบตาราง ซึ่งปรากฏผลตามตาราง 14

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความผลการประเมินด้านความรู้

รายการสังเกต	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	7.40	0.50	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	7.76	0.43	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	7.62	0.81	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	7.80	0.76	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	7.60	0.49	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	7.43	0.50	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	7.60	0.49	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	7.82	0.76	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	8.20	0.41	ดี
รวม	7.69	0.15	ดี

ตาราง 14 พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการประเมิน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ผลการประเมินด้านทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสุวรรณตะไค่ ระหว่างเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่

ที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 8 และ แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 9 ประกอบด้วยการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ ปรับปรุง คะแนนเต็ม 15 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบอิงเกณฑ์ของรูปรีดังนี้

คะแนน 12.00 – 15.00 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 8.00 – 11.99 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน 5.00 – 7.99 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ซึ่งแต่ละรายการประเมินจะวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเทียบคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมาย ว่าอยู่ในระดับใด ตามที่กำหนดไว้ แล้วนำเสนอข้อมูลแบบตาราง ซึ่งปรากฏผลตามตาราง 15

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความ ของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน

รายการสังเกต	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 1	12.82	0.76	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 2	13.40	0.81	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 3	13.41	0.49	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 8	13.20	0.76	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 9	13.80	0.41	ดี
รวม	13.33	0.18	ดี

ตาราง 15 พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการประเมิน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 9 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 1

ผลการประเมินด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสุวรรณตะไค่ ระหว่างเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 1 ถึง แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 9 ประกอบด้วยการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ ปรับปรุง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบอิงเกณฑ์ของรูปรี ดังนี้

คะแนน 7.00 – 9.00 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 5.01 – 6.99 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน 3.00 – 5.00 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ซึ่งแต่ละรายการประเมินวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเทียบคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมาย ว่าอยู่ในระดับใด ตามที่กำหนดไว้ แล้วนำเสนอข้อมูลแบบตาราง ซึ่งปรากฏผลตามตาราง 16

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความของคุณลักษณะที่พึงประสงค์

รายการสังเกต	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 1	7.37	0.61	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 2	8.03	0.71	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3	7.70	0.59	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4	7.73	0.52	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 5	7.80	0.61	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 6	8.00	0.64	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 7	7.86	0.57	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 8	8.00	0.52	ดี
แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 9	8.33	0.47	ดี
รวม	7.87	0.07	ดี

ตาราง 16 พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการประเมิน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 9 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 1

1.3 การประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร

1.3.1 การประเมินผลด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนรู้

ผลการประเมินด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนรู้งานจักสานของเล่น เพื่อเป็นการประเมินผลหลักสูตรหลังทดลองใช้ โดยประเมินผลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ที่กำหนดไว้ในการทำวิจัย แสดงผลภาพรวม ในแต่ละด้านของการประเมินตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏตามตาราง 17

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความระดับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้งานจักสานของเล่น

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้งานจักสานของเล่น	4.67	0.49	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนงานจักสานของเล่นทำให้ภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.67	0.48	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ข้าพเจ้าชอบทำงานจักสานของเล่นเองเพราะไม่ต้องเปลืองเงินซื้อ	4.57	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. ข้าพเจ้าชอบทำงานจักสานของเล่นเพราะต้องการคิดสร้างสรรค์	4.53	0.51	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. ข้าพเจ้าชอบชวนผู้อื่นให้ทำงานจักสานของเล่นเอง	4.27	0.45	เห็นด้วย
6. ข้าพเจ้าดีใจมากที่ทำงานจักสานของเล่นเองได้สำเร็จ	4.57	0.56	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7. ข้าพเจ้าสามารถทำงานจักสานของเล่นได้ทุกชนิด	4.47	0.57	เห็นด้วย
8. ข้าพเจ้านำสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาสาน	4.60	0.49	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการทำงานจักสานทำให้เป็นคนช่างประดิษฐ์ ใจเย็น	4.57	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10. การทำงานจักสานเป็นงานที่สนับสนุนอาชีพในอนาคต	4.50	0.51	เห็นด้วย
11. การทำงานจักสานสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.63	0.49	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
12. การทำงานจักสานของเล่นเป็นเรื่องที่ง่ายสำหรับข้าพเจ้า	4.57	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
13. คนที่ชอบวิชางานจักสานของเล่นจะเป็นคนที่มีอารมณ์ร่าเริง แจ่มใส	4.63	0.49	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
14. พูดยถึงงานจักสานของเล่นทำให้อยากเรียน	4.53	0.51	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
15. การทำงานจักสานของเล่นจากวัสดุธรรมชาติช่วยรักษาสິงแวดล้อม	4.60	0.49	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
16. งานจักสานของเล่นมีคุณค่าทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	4.60	0.49	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
17. งานจักสานของเล่นทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ	4.63	0.49	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
18. งานจักสานของเล่นทำให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	4.60	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
19. การเรียนวิชางานจักสานของเล่นทำให้ทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้	4.63	0.56	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
20. การทำงานจักสานของเล่นมีส่วนอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมไทย	4.7	0.47	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	4.57	0.14	มากที่สุด

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนรู้ในหลักสูตรงานจักสานของเล่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การทำงานจักสานของเล่นมีส่วนอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมไทย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้าพเจ้าขอชวนผู้อื่นให้ทำงานจักสานของเล่นเอง

2. ผลการปรับปรุงหลักสูตร

เมื่อนำหลักสูตรไปทดลองใช้แล้วพบว่า มีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข คือ

2.1 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การสอน คือ ระยะเวลาที่เรียนกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามตารางที่กำหนดทุกครั้ง ดังนั้นจึงควรติดต่อประสานงานระหว่างผู้บริหารกับครูท่านอื่นๆ เพื่อปรับเวลาให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม

2.2 ระยะเวลาบางแผนการจัดการเรียนรู้ เช่น ฐานน้อยแสนกล ตึกแดนแสนงาม จัดไว้ 2 ชั่วโมง ซึ่งน้อยเกินไป ควรจัด 3 ชั่วโมง ถึงแม้ว่าในช่วงพัฒนาหลักสูตรฉบับร่างจะได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ถามว่า สอดคล้องและเหมาะสม แต่ในทางปฏิบัติจริงพบว่า ระยะเวลาที่กำหนดไว้น้อยเกินไป จึงปรับเปลี่ยนเป็น 3 ชั่วโมง รวมระยะเวลาเป็น 20 ชั่วโมง ดังตาราง 18

ตาราง 18 แสดงการจัดการเรียนในลักษณะของหน่วยการเรียนรู้เรื่องงานจักสานของเล่น
จำนวน 20 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	ทฤษฎี ชั่วโมง	ปฏิบัติ ชั่วโมง
1. ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับงานจักสาน	1. ประวัติความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ ของงานจักสาน	2	-
	2. เทคนิคกระบวนการในการเตรียมวัสดุที่ใช้ ในงานจักสานของเล่น	1	1
	3. เทคนิคกระบวนการในการใช้เครื่องมือที่ ใช้ในงานจักสานของเล่น	1	1
2. สร้างสรรค์งานสาน	4. ปลายตะเพียนน้อยคอยเพื่อน	-	2
	5. นกน้อยลอยลม	-	2
	6. งูน้อยแสนกล	-	3
	7. ดักแด่นแสนงาม	-	3
3. การจัดการกับ ผลงาน	8. การคัดเลือกผลงานที่ดีและการบรรจุภัณฑ์	1	1
	9. การทำบัญชี คิตรวจราคาจำหน่าย ของ ผลผลิต	1	1
รวม		6	14
รวมทั้งสิ้น		20	

จากตาราง 18 พบว่า มีหน่วยการเรียนรู้จำนวน 3 หน่วย รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 มี 6 ชั่วโมง เป็นภาคทฤษฎี 4 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 2 ชั่วโมง หน่วยการ
เรียนรู้ที่ 2 มี 10 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 10 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 มี 4 ชั่วโมง เป็นภาค
ทฤษฎี 2 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 2 ชั่วโมง

2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนควรให้นักเรียนได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้จริง

2.4 การใช้ใบคาลสดในการสานจะสานได้ง่ายและสะดวกกว่าใบคาลแห้ง แต่เมื่อ
สานแล้วต้องนำไปผึ่งให้แห้ง เพื่อป้องกันรา